

เรียนรู้จาก“วันรุ่งของพรุ่งนี้”

วารสาร สยามโกเศศ

วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

หน้า 6

ผมได้อ่านหนังสือทรงคุณค่าชุดหนึ่งที่เพิ่งวางตลาดเมื่อเร็วๆ นี้ อยากรแนะนำให้เด็กวัยรุ่นและผู้เริ่มเป็นผู้ใหญ่ได้อ่าน หนังสือชุดนี้ผลิตโดยมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นผู้ริเริ่มและผลักดันให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา สำหรับคนรุ่นใหม่ในโลกมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วอย่างยิ่งจนอาจมีความสับสนในชีวิต

ร้าน “นายอินทร์” ของอมรินทร์พริ้นติ้งขายหนังสือ 3 เล่ม รวมกันเป็นชุดมีชื่อว่า “ใกล้ใจ” เขียนโดย รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร (“หอมกลิ่นกรุงเทพฯ”) คุณทมยันตี โปษยานนท์ (“กระจก (ไม่) ตกยุค”) และ รศ.อรชุนา ยุทธวงศ์ (“วันรุ่งของพรุ่งนี้”) ทั้งหมดมุ่งเสนอแนวคิดในการดำเนินชีวิตโดยนำประสบการณ์และมุมมองของตนเองที่ต่างมีชีวิตเกิน 60 ปี มาประมวลเป็นข้อคิดให้แก่คนรุ่นใหม่อย่างน่าสนใจ

ในโอกาสแรกขอแนะนำ “วันรุ่งของพรุ่งนี้” ของ รศ.อรชุนา ยุทธวงศ์ หรือ “ครูแอ้ว” อันเป็นที่รักของศิษย์การละครอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศิษย์ในวงการบันเทิงจำนวนมากมาแล้วสู่กันฟังก่อน

ผมเป็นเพื่อน “ครูแอ้ว” มาครบ 52 ปี เมื่อเร็วๆ นี้ รู้ว่าเธอมีความสามารถเป็นเลิศในการเขียนและในทุกเรื่อง เธอทำ เมื่อได้อ่านเล่มนี้แล้วอยากหมุนเวลากลับไปเป็นเด็กวัยรุ่นเพื่อจะได้มีโอกาสอ่านสิ่งที่เธอเขียน

“ครูแอ้ว” สอนเด็กเรื่อง “รักอย่างไร” ดังนี้

“...ถ้าอยากเป็นที่รัก ก็ต้องรู้จักให้ความรักกับคนอื่นก่อน

ถ้าจะรักให้เป็น ต้องตัดความคาดหวังออกไปให้มากที่สุด อย่าคาดหวังว่าเขาจะต้องรักตอบ เขาจะต้องทำอย่างโน้นอย่างนี้ให้เรา จะต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และจะต้องเป็นของเราคนเดียว อันนี้ทุกข์แน่ เพราะรักแบบ

หวังผลลัพธ์ที่ถูกต้องใจเรา อย่าไปกำหนดอะไรที่เราควบคุมไม่ได้ คนที่เราควบคุมได้และรู้จักดีที่สุดคือตัวเราเอง เราก็ยังจัดการไม่ได้ง่ายๆ เลย

ทำความเข้าใจและเข้าใจว่าคนอื่นเป็นอย่างไร ชอบไม่ชอบอะไร ข้อดีข้อเด่นข้อด้อยคืออะไร แล้วรับเขาอย่างที่เขาเป็นจริงๆ รู้ข้อบกพร่องของเขา แต่ไม่จจ่อไปแก้ไขตัวเขาให้ถูกต้องใจเรา ซ้ำไปดูที่ข้อดีข้อเด่นของเขา แล้วสบายใจกับตรงนั้น เช่น รู้ว่าเขาซี้ไม่โท ปากไวแต่ทลายเร็ว แล้วจิตใจอ่อนโยนมาก เราก็ไม่ไปชนกับเขาตอนเขาโกรธ แต่รอจนเขาอารมณ์ดีพูดกับเขาอย่างอ่อนโยน เราก็จะได้สิ่งที่เราต้องการ อย่างนี้เรียกว่ารักเป็น ที่สำคัญที่สุด รักใครอย่าคิดว่าคนนั้นเป็นของเรา ไม่มีใครเป็นของใครหรอกค่ะ

ในความรัก เรามักเห็นแก่ตัว และเพลินกับการอยากได้รับลองติดกลับกัน รักใครสักคน แล้วคิดว่าจะทำอะไรให้เขาได้บ้าง คิดอย่างนี้เป็นสุข ลงมือทำอะไรให้เขา แล้วจะพบว่าความสุขกลับเป็นของเรามากกว่าอีก ยิ่งให้ก็ยิ่งได้รับ

รักพ่อแม่ ทำอะไรให้พ่อแม่เล็กน้อยเพียงใด พ่อแม่ชื่นใจ เราก็เป็นสุข

รักครูอาจารย์ ตั้งใจเรียนหนังสือ ครูอาจารย์มีความสุข เราได้ชื่อว่าเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง

รักโรงเรียน หมั่นทำกิจกรรม โรงเรียนมีชื่อเสียง เราก็ภูมิใจเป็นศิษย์ของโรงเรียนชั้นนำ

รักเพื่อน รับฟังทุกข์สุข ปลอดภัยเพื่อน เพื่อนไว้วางใจ เรารู้สึกตัวเองมีค่า

รักแฟน ดูแลทะนุถนอมใจและกาย ความรักสวยงาม เรา รู้สึกอบอุ่น เป็นที่รัก

รักครอบครัว ทำอะไรก็นึกถึงความรู้สึกของญาติพี่น้อง และชื่อเสียงของครอบครัว เราก็มีหลักยึดใจให้ทำความดี

รักชุมชน ดูแลถิ่นฐานบ้านช่องและทุกข์สุขของคนอื่น
เราก็เป็นคนอหิชาศัยดี กว้างขวาง เป็นที่รักของคนทั่วไป

รักชาติ มุ่งทำงานด้วยความรู้สึกที่ สิ่งที่เราทำมีผลต่อ
ส่วนรวม เราเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ เราก็จะเป็นคน
ที่มีพลังในการทำความดีเพื่อส่วนรวม เสียสละรัก
ความก้าวหน้า

และถ้าเรารักศาสนา ทำความดี ไม่ทำความชั่ว ทำจิตใจ
ให้บริสุทธิ์อยู่เสมอ เราจะรู้จักกับความดีงาม ความสงบ
สุขของจิตใจ มีพลังในการทำความดี ทำหน้าที่ด้วยใจที่
เป็นสุข และมีเครื่องยึดเหนี่ยวใจให้ทำแต่ความดี....."

"ครูแอ้ว" ได้นำชีวิตต้นแบบของคนหลายคนมาร้อยเรียง
ว่ามีสิ่งใดที่เป็นพลังผลักดันเพื่อเป็นแรงบันดาลใจ ตั้งแต่
"อยู่อย่างพอเพียง" ของเทพ โพธิ์งาม "ไปให้ถึงดวงดาว"
ของหม่า จ๊กมก "ไม่ไกลเกินฝัน" ของจา พนม "ยืนหยัด
ในหลักการ" ของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ "กล้าที่จะต่าง"
ของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม เธอได้ยก "ด้วยรักและ
พอเพียง" ของเพื่อนของเราคนหนึ่งซึ่งเป็นคนดีน่ารักและ
มีความสุขมากกับชีวิต ดังนี้

".....หม่อมหลวงสุดาวดี เกรียงไกร เป็นนักออกแบบ
ตกแต่งภายใน และเจ้าของภูใจใสรีสอร์ท แอนด์ สปา ให้
สัมภาษณ์ในนิตยสารเฮลโหล ไว้อย่างน่าอ่านยิ่ง

เธอมีชีวิตวัยเด็กที่ไม่อบอุ่นนัก พ่อแม่หย่ากันตั้งแต่อายุ 1
ขวบ ทำให้พี่ชาย พี่สาวและเธอต้องแยกกันอยู่ ได้พบ
หน้าแม่ครั้งแรกเมื่ออายุ 18 ปี เธอสารภาพว่าช่วงหนึ่ง
ของชีวิตเกลียดทั้งพ่อและแม่ ในวันเกิดบางครั้งพ่อให้เงิน
ก็อยากปาทิ้ง พ่อไม่เคยกอดเลย โชคดีที่มีต้นแบบคือคุณ
ยายทวด ซึ่งเลี้ยงดูด้วยความรัก บางครั้งถึงกับปกป้อง
เธอ โดยเอาตัวกันไม่ให้คุณยายตี จนคุณยายทวดตัวลาย
ไปหมด ความรักนี้เองที่ช่วยกล่อมเกล่าให้เธอเกิดความ
เข้าใจ และมีความรักต่อคนอื่นได้

เธอเชื่อว่า "ชีวิตคนเราถ้าได้รับความรักความอบอุ่นอย่าง
บริสุทธิ์ใจเต็มเต็มให้เรา เราก็จะมีความรักความอบอุ่น
เต็มร้อยเช่นกัน ไม่ใช่ความรักที่ให้แต่วัตถุนิยม"

เธอหัดที่จะไม่เปรียบเทียบกับพี่สาว ซึ่งสวยและเติบโตมา
อย่างชาววัง เป็นดาราประจำโรงเรียน เปรียบเสมือน
นางฟ้าและเธอเป็นผ้าขี้ริ้ว เธอเรียนรู้ที่จะให้ความสำคัญ
กับจิตใจภายในมากกว่าภายนอก จนเกิดความมั่นใจใน

ตัวเอง

ปัจจุบันเธอมีครอบครัวอบอุ่น อยู่บนภูเขาหลายลูกที่
เชียงราย สร้างภูใจใส รีสอร์ทที่สวยงาม เป็นที่รู้จักทั่ว
โลก ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ สร้างสรรค์ออกแบบงานที่
สวยงาม ปลุกผักสวนครัว ทำไร้ชา ทำบุญ ทางการให้
ชาวบ้านชาวเขา อยู่อย่างพอเพียง รักกัน เกื้อหนุนกัน

หม่อมหลวงสุดาวดีย้ำว่า "คนเราทำงานหาเงินเพื่ออะไร
เงินไม่ได้ทำให้มีความสุขเสมอไป อยู่กับธรรมชาติก็
ธรรมะดีๆ นี่เอง สงบสบายใจ สมาธิเกิดขึ้นเอง คนเรา
จะเอาอะไรหนักหนา นี่เป็นความสุขที่สุดแล้ว ที่คนเราจะ
หาได้....."

อีกส่วนหนึ่งที่น่าสนใจ "ครูแอ้ว" ให้ "คาถาใจ" ไว้ดังนี้

"??สำหรับครูแอ้ว ซึ่งคุ้นเคยกับการคิด พูด และทำอะไร
จากการถั่งนกรองด้วยตัวเอง "ฟ้ามีตา" ทำให้รู้สึกอุ่นใจ
ว่าคงจะไม่หลงผิดพลั้งเผลอทำอะไรพลาดอย่างชนิดที่
แก้ไขไม่ได้ เพราะมี "เบื้องบน" เป็นพลังชี้แนะ กำกับดูแล
ความคิด คำพูด และการกระทำ ในความเว้งว่างของ
โลกที่เราอาศัยอยู่ ยังมีเครื่องยึดเหนี่ยวใจให้ประคองชีวิต
ไปได้ เป็นกรอบแห่งความวางใจอย่างที่สุด ทำให้คิดเป็น
บวก และเชื่อว่าจะมีสิ่งดีๆ เกิดขึ้นในชีวิตตลอดไป ถึงแม้
บางครั้งดูท่าว่าจะมีอุปสรรค แต่ก็คิดได้ว่าเป็นแบบฝึกหัด
ทดสอบสำหรับการดำเนินชีวิต และทุกอย่างที่เกิดขึ้น
เป็นไปเพื่อเหตุและผลบางอย่างที่จะเป็นประโยชน์ในการ
เรียนรู้และใช้ชีวิตต่อไป

เมื่อมองย้อนอดีต รู้สึกโชคดีที่ในหลากหลายบทบาทของ
ตัวเอง มีคาถาใจ "ฟ้ามีตา" ไว้กำกับในการเป็นลูก เป็น
ญาติ เป็นเพื่อน เป็นคนรัก เป็นนักเรียน เป็นครู เป็น
ภรรยา เป็นหัวหน้า เป็นลูกน้อง เป็นผู้ร่วมงาน เป็นผู้
ชี้นำด้านสร้างสรรค์ เป็นคู่สมรสรัฐมนตรี เป็นคนวัย
เกษียณ เป็นคนใฝ่ธรรมะ เป็นคนรักการเขียน การอ่าน
และการเรียนรู้ ทำให้รู้สึกขอบคุณชีวิตและ "ฟ้า" ที่มีตา
คอยดูแลเรา

เรื่องที่เล่ามานี้ เรียนรู้จากคำพูดของหม่อมหลวงขาประจำ
เป็นแรงบันดาลใจ ได้ยินแล้วชวนให้คิดต่อ

ถ้าใจนิ่งพอ เราจะได้ยินเสียง ได้ยินคำพูดของคนรอบๆ
ตัว แล้วนำมาถั่งนกรองใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังคำสอน
ทางการละครว่า

"มองให้เห็น ฟังให้ได้ยิน"

"ถ้าใจนิ่งพอ เราจะมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้รอบตัว และ
เข้าใจการกระทำของผู้คนต่างๆ ได้ ทำให้กระบวนการ
เรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด เบิกบาน เป็นสุข และพอเพียงกับ
ความต้องการของทุกช่วงชีวิต ความนิ่งนี้ได้มาจากใจที่มี
"ฟ้า" คอยดูแล....."

"วันรุ่งของพรุ่งนี้" ของ รศ.อรชума ยุทธวงศ์ ให้
คำแนะนำสำหรับการดำเนินชีวิตและให้ความหวังแก่ทุก
คนที่มีวันพรุ่งนี้เสมอ ามสายน้ำ